

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
pol. in gospod. društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—.

Die Heimat ruft!

Težki črni oblaki visijo nad našo zemljo in njenim rodnom. Kopicijo se in potiskajo, izza oblakov pa šviga svetli blisk in razsvetli trenutno v temo zavito zemljo, spremljevan od votlega grmenja, naznanjajočega prihajajoče neurje. Nenavadna tišina vlada na zemlji; narava drhti v skrivnostno-strašnem molku; plaho in boječe se ozira rod proti nebu, v prslih se mu trga prošnja po rešitvi. — Sedaj prereže to težko morečo tišino in temino zvon iz cerkve na hribu. Tako polno se vleže njegov glas nad dolino, kot da bi hotel objeti zemljo in njen rod, in hiti navzgor k oblakom, noseč v naročju svojo in svojega rodu iskreno prošnjo.

Fej preteči nevihti sličijo naši dnevi. S skrbjo za zemljo in družino sledijo naši gospodarji zbiranju in kopičenju temnih oblakov na našem gospodarskem nebu. V njihovi besedi je strah pred bodočnostjo, v njihovem delu bojazan za njegov uspeh. Do danes jim je bil pogled odprt proti mestu in tamošnjemu ljudstvu, ki je znalo govoriti prej tako mogočno besedo in v njej obljubljalo svojo pomoč in rešitev. Zato iščejo gospodarji tudi danes še skrivaj njegove zvestobe; a že postaja prošnja neizgovorjena. Počasi raste v našem rodu nova misel, danes še skromna in neznanja, ki pa bo jutri zrastle v jasno spoznanje, kod edino je rešitev in pomoč.

Stiska je velika. Stroški za gospodarstvo so se podvojili in potrojili, vedno večje zahteve stavi država na svoje državljane, ko zvišuje stare davke in jim pridružuje nove, domače življenje postaja vedno dražje. Prej je gospodar plačeval trud svojih delavcev v pridelku in po višini pridelka. Danes pa naj bi jim odplačeval plačo industrijskih delavcev, da jih hoče ohraniti. Pred leti je nosil skrb za slučaj njihove bolezni in starosti sam, danes pa se jim ustvarjajo državni in deželni zavodi, da mu odvzamejo to skrb. Poleg tega visokega izdatka v gospodarskem računu so se po izjavah nižjeavstrijskega deželnega kulturnega sveta tudi ostali stroški kmetijskega gospodarstva pomnožili samo od leta 1913—14 do 1926—27 za celih 80%. Državno gospodarstvo, samo v stiskah in vezano na inozemska posojila, si išče ravnotežja še v zvišanju davkov in carine. Ravno zadnji ukrepi pričajo jasno o tem. Končno so se pomnožili tudi izdatki domačega življenja. Celo vrsto današnjih potreb pred dvema desetletjema naše ljudstvo še ni poznalo, danes pa postajajo ti novi izdatki že vsakdanji. Visoko postavko tvorijo izdatki za obleko in hrano, za življenje doma in od doma. Priznajmo, da so se pomnožili po vojni tudi naši dohodki, saj je cena pridelkov kljub svoji nižini višja od predvojne cene; a višina dohodkov ni v nobenem pravilnem razmerju z višino izdatkov. Še pred vojno je bilo kmetijstvo skoroda neodvisno od mesta in njegovega trga, dočim se danes nahaja v tesni vezi z ostalimi panogami narodnega gospodarstva, tako s trgovino in obrtjo. Zato postaja jasno, da mora biti deležno kmetijstvo tudi boleznim ostalega gospodarstva, katerega položaj je danes še manj rožnat, da skoroda obupen.

V očigled naraščajoči stiski in potrebi gledajo naši gospodarji vedno z večjo skrbjo v usodo prihodnjih let. Njihovim težkim mislim se čisto pridružuje še malodušje, ker vidijo, da se morajo lotiti že kapitala svojega posestva, ker jim njegovo obrestovanje ne nudi niti več zadostnih sredstev za nadaljevanje dosedanjega dela in za življenje. Pri hiši raste dolg in končno se vsili več ali manj nujna misel prodaje zemlje in posestva.

To je velika tragedija kmetijstva, da vidi-

mo vsi nevarnost bližajoče se gospodarske katastrofe in si ne vemo pomoči.

In vendar ni nikakor nujno za kmetijstvo, da bi se moralo graditi novo gospodarstvo šele na razvalinah starega. Ravno za kmetijstvo ne, ker hrani v sebi še dosti sredstev za rešitev.

Pred desetimi leti so skovali nemški gospodje krilatico domovinske ljubezni in zvestobe. Dvomimo, da so imeli legitimacijo za tedanje svoje besede in delovanje v rokah. A v sedanji dobi vidimo veličino in pomen te vzvišene misli. Saj nam živi v besedi „domovina“ predstava o lepoti in dobroti, o ljubezni in požrtvovanju. V tej besedi slutimo nekaj tako neizrečeno lepega in zdravega, nič pa v njej sovraštva, razdora, ozkosrčnosti, škodoželjnosti. Ljudstvo prave domovine raste iz njene vzvišene misli, medsebojno si je naklonjeno in si pomaga v stiskah, odpušča si napake in skuša razumeti sosednji svet. Ljudstvo prave domovine živi življenje ene same velike družine, vzajemno prenaša bolest in veselje, v spoštovanju in ljubezni do svojega se širi in dviga. V najglobljem dojetju pa postane prava domovina odsev najlepše in najvzvišenejše domovine. Večni zakon je pač ta, da najde vsak ideal in vsaka vzvišena misel svojo popolnost in pravo uresničenje tam, kjer za vse nizkotne misli ni nobenega prostora. Zato je našemu ljudstvu naša koroška domovina samo zrcalo večnolepe nadnaravne domovine; ljubezen in zvestoba donje nastori v naši dobi močne dovolj za žrtve in odpovedi.

Naj bi danes, v dobi revščine in solz, naša misel prave domovinske ljubezni in zvestobe odmeva v srcih vsega slovensko govorečega koroškega ljudstva! Danes se gre dejansko za zemljo in posest vsega našega ljudstva in ta vaša prošnja prihaja v enajsti uri. Kaj hasnejo vodu različni „Notopferi“, prošnje in moledovanje drugod, ko tam sami ne najdejo in ne vedo izhoda iz lastne stiske? Kaj koristijo konference in vsa ta zborovanja, če se tam govori samo o bolesi in potrebi, a se ne ve za zdravila in rešitev. Ostalo gospodarstvo tovarn in bank, obrti in trgovine gre neizprosno in neizogibno svojo pot naprej; med potjetnikom in delavcem se bije boj hujši od včeraj. Ne v prvem ne v drugem slučaju ni več lepega pogleda v bodočnost. Edino kmetijskemu ljudstvu je še rešitev v njem samem. Domovina, tvoja zemlja, zahteva danes od tebe, kmetiško ljudstvo, žrtve in odpovedi! Da si ohraniš svojo last, moraš skrciti izdatke svoje na najnujnejše, opustiti moraš marsikaj, kar ti je postalo z leti navada. Lahko ti bo to, ker nisi vajeno udobnosti in razkošja, marveč vajeno še od svojih prednikov trdega in bornega življenja. Vedi, da bi bila rešitev celi naši državi in njenemu gospodarstvu edino le v skrbnem varčevanju in v odpovedi na uživanje in luksuz vsega avstrijskega ljudstva, uradništva in delavstva in podjetništva. Ni je pa rešitve v posojilih! In če uvidiš to, boš razumelo predvsem ti, kmetiško ljudstvo, ki si zajelo smisel pravega gospodarstva najbolj, izdatnost in uspešnost tega grenkega, a edino ozdravljajočega zdravila vsaj za svoje gospodarstvo in svojo posest. Danes se boš moralo zadovoljiti predvsem s tem, kar ti nudi tvoje lastno delo in tvoja zemlja, svojo in svojcev živlensko potrebo moraš kriti v prvi vrsti s tem in ne iskati za drag denar teh sredstev drugod. Čim neodvisnejše postane kmetijstvo glede izdatkov od mesta in trgovine, tem lažje mu bo v naši dobi. Saj uči danes izkušnja jasno, da gospodarji oni najbolj, kateri svojega gospodarstva ne usmerja več enolično v eno samo smer, ga specializira, marveč oni, ki vodi danes najrazličnejše gospodarstvo in posveča svojo skrb ne samo polju in živini, marveč tudi vsem ma-

lim in večjim ostalim delom kmetijskega gospodarstva. Edino tako raznolično gospodarstvo postaja danes neodvisno od trga in njegove nestalne cene, ter vodi gotovo račun in uspeh.

Toliko danes glavne misli k našemu gospodarstvu. A vse naše gospodarstvo ne bo našlo trdnih tal, če ne bo v skladu z računi večnega Gospodarja. Je kmetiški rod še edini, ki razume poslanstvo človeštva: V potu svojega obraza si boš služil svoj kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, iz katere si vzel. Pri nas še najdeš — hvala Bogu — to visoko pojmovanje dela in njegovega pomena. Naš rod ne dela samo zaradi zaslužka in denarja, delo mu je živlenska naloga, iz njega raste in črpa svojo silno moč. Kako pravilno je naš kmet zajel misel o delu, kaže naša doba: Danes je naš gospodar zavarovan pred najhujšo katastrofo iz svojega visokega pojmovanja dela. Kak bi bil njegov račun, da bi računal delo po načinu delavstva v industriji in obrti!

Ostalemu svetu manjka danes v njegovem gospodarstvu vsaka vera v uspeh. Od dneva do dneva začrtuje smer. Odtod ta nestalnost in nejasnost usode svetovnega gospodarstva. Svetu postaja danes gospodarstvo samo še špekulacija v uspeh z enako velikim rizikom neuspeha. Ni se temu čuditi, ko pa je rod izločil iz tovarne in banke, trgovine in pisarne račune velikega Gospodarja. Naši predniki pa so gospodarili v neizmernem zaupanju v uspeh svojega truda; vedeli so dobro, da je vse njihovo gospodarstvo izročeno dobrohotnosti višje roke. Niso poznali tedaj še zavarovanja in njihovo delo je bilo enostavno, bilo pa je polno blagoslova in bogato sadov. Tod je smer tudi nam!

Tako se glasi prošnja naše prave domovine do nas vseh. Tod je prva smer k ozdravitvi našega gospodarstva, če hočemo ohraniti zemljo sebi in svojim. Da nam postane naša domovina vredna žrtve, ljubezni, ohranili jo bomo v lasten prid. Misel večne in zemeljske domovine naj združinaš rod, tovmale drobce razkosano ljudstvo, v eno samo veliko družino, ki bo rastla iz lastne zemlje polna zdravja in veselja v upapolno solčno jutro novega dneva.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Dr. Juchov varčevalni program je pustil novi finančni minister dr. Redlich pasti in predložil novega, ki je bil v načrtu sprejet od vseh strank. Mesto dosedaj nameravanega splošnega znižanja plač uradništvu se po novem predlogu uvede enkratno črtanje decemberskih nagrad. To krčenje decemberskih nagrad bi se stopnjevalo po tem, ali je uradnik samec, ali je oženjen brez otrok, ali pa oženjen z otroki. Znižanje nagrad bi znašalo od 20 navzdol do 10 odstotkov. Uradnikom in zastopnikom uradnikov se moramo prav čuditi, da tako nasprotujejo znižanju plač, ko ima državni uradnik vendar zagotovljeno mesto, drugič pa ima velik interes nad tem, da ostane država plačila zmožna. Na drugi strani so socialne dajatve državnih uradnikov zelo nizke, dočim stanejo davki in socialna bremena pri zasebnih uradnikih in nameščencih kar 20 odstotkov mesečne plače. — Nižjeavstrijski Landbund je poslal zvezni vladi dopis, v katerem pravi na kratko sledeče: Ker je beda kmetov dosegla višek, izjavljamo izrecno in v zadnji uri, da nam, ako se z novimi trgovinskimi pogodbami ne bo doseglo bistveno izboljšanje poljedelstva, v jeseni ne bo mogoče plačati državi davkov. Mi plačila davkov ne bomo odklanjali, vendar pa jih bomo sporazumno z neodvisnimi kmeti drugih držav, ki so že izrazili slično namero, plačali v naturalijah.

Pri tem bomo računali cene, ki jih bo določila nižjeavstrijska poljedelska zbornica, ne pa tržne cene poljedelskih produktov. — Vlada je prevzela novo jamstvo za Kreditni zavod v znesku 300 milijonov S. — V finančnem odboru se je razpravljalo o davku na plače državnih uradnikov. Vladni predlog je sledeči: pri samskih uradnikih se prične plačarina pri 3000 S letnih dohodkov, pri oženjenih brez otrok pri 3400 S, pri oženjenih do dveh otrok pri 3800 S, pri oženjenih z več otroki pri 4200 S in znaša 1 odstotek, pri dohodkih od 4800 do 9000 S znaša davek 1,50 odstotka, pri 9000 do 14.400 S 2 odstotka in vedno više do letne plače nad 80.000 S 10 odstotkov. — Tako polagoma se hoče napraviti red v Kreditnem zavodu. Koliko je izgub, se še sedaj ne ve, ve se pa, da država jamči že za 1100 milijonov S. Predsednik načelstva Neurath je odstopil in ministrski svet je imenoval na njegovo mesto dr. Spitzmüllerja, za člane pa dr. Rottenberga, dr. Johama in inž. Kellerja. Parlamentu se poleg tega predloži poseben zakon o reorganizacijskem odboru. Dr. Spitzmüller bo predložil načrt zakona o znižanju prekomernih plač in pokojnin.

Volitve so se vršile dne 28. junija v Španiji. Dobila je kmetska republikanska stranka 100 mandatov, socijalisti 130 mandatov, radikali 80 mandatov, levičarski radikalni socijalisti 60 mandatov, katalonski avtonomisti 42 mandatov. Socijalisti so zmagali večinoma po mestih. Komunisti ne pridejo do veljave. Po dosedanem izidu ima republikanska unija s socijalisti, z radikalnimi socijalisti in njihovim levim krilom od skupnih 470 poslanskih mest okoli 400 mandatov. Ostanek se porazdeli na katalonske separatiste, na Baske ter razne manjše stranke. Novo vlado bo bržkone sestavil Lerroux. Popolnoma mirno se volitve niso vršile ter je bilo ubitih precej oseb. — Tudi na Madžarskem so se vršile volitve in sicer tri dni, od 28. do 30. junija. Madžarska ima zanimiv volilni red. Prve dva dni se vršijo volitve v podeželskih volilnih okrožjih, kjer je glasovanje javno, zadnji dan pa v večjih mestih, kjer je glasovanje tajno. Brez nasilja na Madžarskem še nikdar ni šlo in je kaj razumljivo, da je dobila vlada 164 mandatov od 245. Opozicija zahteva, naj novi parlament sprejme samo nov volilni zakon s splošno, enako in tajno volilno pravico, nakar naj se izvedejo nove volitve, ki bodo šele dale pravo sliko razpoloženja madžarskega naroda. Vlada je lahko dobila večino, ker je razveljavila štiri kandidatne liste opozicije, ne da bi ji bilo treba navesti zakaj. — Novo bolgarsko vlado je sestavil Malinov. Malinov program naglašja, da je glavni pogoj za gospodarsko in finančno sanacijo države, da se čimprej uvedeta mir in red. Zato vlada ne bo nikomur dovolila pod nikakimi pogoji, da ju krši. Potrebno pa je tudi, da si pridobimo zaupanje tužine. Vlada bo zato iskren prijatelj miru in neprijatelj vsem tistim, ki sejejo nemire. Da se mir ohrani, bo vlada storila vse. Stremela bo za tem, da bo Bolgarija vživela prijateljstvo in podporo velesil, pri čemer se bo seveda poslužila prijateljstva, ki ji je že izkazano. V tem prijateljstvu vidimo jamstvo za razvoj in izboljšanje razmer.

Hooverjevega poslanica. S 1. t. m. je zopet zapadel obrok nemške vojne odškodnine. Da bi se spravilo nemško gospodarstvo zopet na noge, je ameriški predsednik Hoover predlagal, da se plačevanje vojne odškodnine in plačevanje vojnih in predvojnih dolgov preloži za eno leto. 16 držav je že sprejelo ameriški predlog. Francija dobiva od Nemčije zavarovane in nezavarovane vojnoodškodninske letne obroke. Vlada je odgovorila, da se Francija ne more odpovedati nezajamčenih obrokov vojne odškodnine, pripravljena pa je s posredovanjem reparacijske banke dati Nemčiji primerno vsoto na razpolago. Francoska vlada splošne prekinitve plačil ne smatra kot zadostno sredstvo za preprečenje nevarnosti, ki grozi nemškemu in evropskemu gospodarstvu in ki obstoja v glavnem v omejitvi kreditov in umaknitvi inozemskega denarja. Ta problem se ne da rešiti samo z znižanjem bremen proračuna nemške vlade, pač pa z razširjenjem kreditov. Francoska vlada je pripravljena s pridržkom, da bo ta sklep odobril parlament, dati mednarodni banki za plačila za dobo enega leta na razpolago znesek v višini nezajamčenih obrokov. Pri tem računa, da bodo tudi ostale prizadete države ravnale enako, ter upa, da bodo uvedeni tudi drugi koraki za obnovo kreditov in zaupanja sveta. Zneski, ki bi jih na ta način dobila banka za

mednarodna plačila na razpolago, bi se lahko takoj uporabili za izboljšanje kredita v Nemčiji in v ostalih srednjeevropskih državah, predvsem v onih, ki bi jim ukinitve plačil po Youngovem načrtu prinesla finančno ali gospodarsko škodo. Nato so se vršila posvetovanja z ameriškim zakladnim tajnikom Mellonom in ameriškim poslanikom, kako bi se dal francoski odgovor spraviti v sklad s Hooverjevo poslanico. Izvedba načrta je namreč v glavnem odvisna od stališča Francije, ki je največji upnik Nemčije. Pogajanja v Parizu se nadaljujejo. Amerika ne namerava popustiti in na vsak način pomagati Nemčiji. Za primer, da bi ameriški predlog ne prodril, tudi Belgija prihaja s svojimi pridržki, pripravljata Hoover drugi načrt, ki bi bil omejen na pristanek posameznih držav, zadeve drugih držav pa bi se uredile potom medsebojnih pogajanj. Že to bi bil seveda velik korak naprej v ozdravljenju nemške notranje krize. — Mussolini je povabil dr. Brüninga in dr. Curtiusa, naj obiščeta Rim.

DOMAČE NOVICE

Celovec ima župana. „Najjužnejše obmejno mesto Nemčije“ je volilo 30. junija svojega župana. Težek porod je bil to, ki je razcepil meščanske stranke popolnoma. Prva in druga volitev sta ostali brezuspešni, pri tretji pa je dobil socialni demokrat inž. Pichler 21 socialdemokratskih in krščanskosocijalnih glasov; za prvega namestnika župana je bil s 21 glasovi izvoljen krščanski socijalec Wolf, za drugega pa s 13 glasovi narodni socijalist König. Vsi so takoj zaprisegli. Deželni glavnik je v svojem nagovoru poleg drugega omenil: „Celovec ima še posebno poslanstvo. Kot najjužnejša nemška obmejna trdnjava v nemški obmejni deželi, katere prebivalstvo naj tvori posadko in občinski svet nekako zapovedništvo te obmejne trdnjave, naj čuva nemške tradicije in naj bo zatočišče nemške kulture in sposobnosti. Za izvršitev tega poslanstva je odgovorno mesto vsemu nemškemu narodu.“ Odgovornost prevzeti je bilo sedaj lažje, ker je varčnostne ukrepe izvedel že vladni komisar na pritisk deželne vlade in računskega dvora, in bodo stranke lahko odklonile odgovornost za zvišanje davkov, znižanje uradniških plač itd.

Madžarsčina v Celovcu. V Celovcu je prišlo v začetku meseca okrog 100 madžarskih akademikov: dijakov, profesorjev, duhovnikov, bogoslovcev in celo en sodnik, ki so nastanjeni pri 80 celovških družinah, da se naučijo oni

PODLISTEK

Zadnja občinska seja v Podlescah.

Že danes lahko obveščam javnost, da se je zadnja seja vršila v Podlescah dne 29. II. 1931. O presneti tempo današnjega modernega časa, ki se kajpak občuti pri nas!

Sporod te seje je bil jako občiren in je obsegal kar 20 točk. Župan Meinrich Salamander konstatira dvetretjinsko udeležbo odbornikov, pozdravi došle in vodi sejo.

Preden se lotijo dolgega sporeda, se oglasi k besedi komunist Andrej Žavba in izjavi, da se moramo v Podlescah lotiti razmnoževanja veleposestva, ker je nekaj ljudi sila bogatih in se že pri rojstvu zamotajo v bogastvo in prav dobro vedo od kod prihaja tečni kruh.

Socijalistka Mici Honjca povdarja, da se za ženske v socialnem oziru vse premalo stori. Na primer je Čepejva Hana zelo potrebna podpore. Res, da ga časih malo srkne, no pa kdo — prosim Vas — ga danes ne pogleda malo, pa je radi tega ravno tako potrebna podpore, ker od nobene strani kakšne rente ne vleče.

Odbornik Čurejev Hanjža je posegel v debato in rekel, da je včeraj pač vlekla en liter slivovke seboj in sicer od južne strani. Imenovani ženski se dovoli rok za poboljšanje nakar bo odbor ponovno sklepal o podpori.

Odbornik Rutarjov Jur naglašja, da bo treba v naši občini prvi častni korak napraviti v povzdigo slovenskega jezika, da pride do veljave, ki mu gre na naših tleh. V Jugoslaviji se Nemcem kar z veliko žlico dajejo vse pravice, a preden se pa od kake strani tukaj kaj doseže, nas bodo gotovo do tedaj vse potom Opelove rakete preselili na mesec. Govornik smatra za potrebno, da se informira naša javnost o nameravani akciji merodajnih krogov,

nemščino, družine pa madžarsčine. Tukaj ostanejo cel mesec. Za ta čas se na gimnaziji otvori poseben madžarsko-nemški in nemško-madžarski jezikovni tečaj. Poučevalo se bo v pondeljkih, sredah in petkih dopoldne. Tečaj bo vodil univ. profesor dr. Häckel iz Budimpešte. Dne 3. t. m. so bili udeleženci deležni svečanega sprejema na zvezni gimnaziji. V imenu vlade jih je pozdravil inž. Schumy, ki je povdaril, da sta Avstrija in Madžarska bili v svoji zgodovini vedno navezani druga na drugo in da so se razmere v srednji Evropi zopet tako razvile, da je prijateljstvo in sodelovanje med Avstrijo in Madžarsko neobhodno potrebno. To prijateljstvo se mora le še bolj izpopolnjevati. Zgodovina se čestokrat ponavlja in nihče ne ve, če se tudi v slučaju Avstrije in Madžarske zopet ne ponovi. Nato je pozval udeležence tečaja, naj se pridno uče nemščine, domačini pa naj uporabijo priliko, da se priučijo madžarsčine, ker s tem ne bodo koristili samo samim sebi, ampak tudi obema domovinama. Dr. Häckel je v odgovoru zagotavljal koroškimi Nemcem topla čustva za Avstrijo in posebej za Koroško in se zahvalil za ljubezniv sprejem, ki so ga bili deležni. Po njegovih besedah ni glavni namen tečaja, da se naučijo udeleženci nemškega jezika, temveč tudi, da se prijateljska zveza med Avstrijo in Madžarsko še tesneje strne. — Mi smo skromnega mnenja, da bi Avstriji prineslo dosti več koristi in dobrega glasu, če bi koroški Nemci zopet vpeljali obvezen pouk slovenščine za slovenske dijake, nego prirejali madžarske jezikovne tečaje.

V petek, dne 10. julija se prične pri Hagenbecku! Kaj nam prinaša čudežni cirkus? Slavnostna premiera v cirkusu Karl Hagenbeck iz znanega zverinjaka v Stellingenu bo v Celovcu v petek, dne 10. julija ob 8¼. uri. Na Jovanovičevem zemljišču je živahno vrvenje, da bo do določenega časa vse gotovo. Je še veliko dela. Vendar bo cirkus Karl Hagenbeck v petek zvečer o 8¼ otvoril. Vse bo v redu. Program vsebuje 25 točk. Prijatelji pristne, nepotvorjene cirkuške umetnosti bodo prišli na svoj račun, ker je ravno cirkus Karl Hagenbeck po vsem svetu znan kot gojitelj stare, klasične cirkuške umetnosti. Lulu Gautier, prvi vodja cirkuških iger, bo poleg prostih dresur (konji, braziljanske mule itd.) jezdil v vseh načinih hoje na „Nen Sahib“. K temu je pisal berlinski tisk: Je pravljica visoka šola, ki smo jo kdaj videli. Siegfried von Redwitz prikazuje znamenito, veliko mešano skupino roparskih zverí. Ravno ta dresura zahteva veliko poguma in junaštva, ker težko si je predstavljati leve in medvede skupaj v maneži. Jahaško umetnost predstavlja italijanska jahaška

Odbornik Matija Blattig opominja, da bi s takšnim prevratom veliko ibržnega dela in stroškov imeli in je nevarno, da bi radi tega kak Weltkrieg ali celo potres ne nastal.

Župan pravi, da se radi obširnega sporeda to na prihodnje preloži.

Odbornik Rutarjov Jur predlaga, češ, al se mu ta točka za zdaj črta, naj dovoli slavni občinski svet, da pride z drugo na dan, ker je predlog kratek in brez koštanja, namreč:

V Mokrijah sem z mojim večšim očesom zasledil Lesičjakovo Rezo, ki ima brez dvoma vse pogoje za kraljico lepote. Predlagam, da jo slavni odbor sprejme za Miss Mokrije.

Ta predlog se sprejme na znanje brez izvolitve kakšne komisije, ker je Reza vsem znana in stvar zna koristiti tujskemu prometu.

Kaplan Andrej Frakl pravi, da je v cerkvi potrebno napraviti nove bandere in občina naj v to svrhu dovoli 100 S. Se sprejme.

Odbornik France Kekej se pritožuje, da tajnik Anton Mevtrnjak med celo razpravo spi in da ne zapisuje predlogov.

Tajnik se medtem res zbudi in zarentači, da je vse do zadnje besede zapisano, samo piko na zadnji i ima še gorpotegniti.

Župan naglašja, da tajnik včasih cele noči dela in sicer piše za stranke rekurze.

Odbornik Maksi Fajfa pravi, da tajnik res ponoči dela za stranke rekurze, zdaj podnevi med sejo pa v želodcu klobase prebavlja, ki mu jih nanosijo stranke.

Župan pravi, da seja res že dolgo traja in ni čuda, če komu malo na dremanje sili. Zato odloča, da se današnja seja zaključí; kar se pa tiče sporeda, bo prišel prihodnjič na yrsto.

Se vzame na znanje in seja se zaključí.

Podlesce, dne 30. junija 1931.

Rutarjov Jur.

skupina, občudovanja vredna pa je telovadba na trapecu. G. Francesco nastopi z 10 indskimi sloni. Ni mogoče navesti vsega. Naj se omeni samo še Herbert Hagenbeck, najmlajši potomec hiše Hagenbeck, ki prikazuje 20 ponijev v originalni dresuri. In potem 8 Hagenbeckovih clovnov, ki zabavajo občinstvo na najboljši način. Ljudske cene omogočujejo vsakemu, da si cirkus ogleda. Predprodaja je v polnem teku (glej oglas!). Predvsem je treba opozoriti še na veliki ogled živali, ki je odprt dnevno od 10. do 18. ure, razen na dan otvoritve. Večerne predstave se pričnejo vedno ob 8¼. uri. Poleg tega so v soboto, dne 11., v nedeljo, dne 12. in v ponedeljek, dne 13. ob 3½. uri popoldanske predstave. Otroci imajo popoldne polovične cene. Tedaj, vsi v cirkus Hagenbeck!

Nemška šolska ustanova. Pod tem naslovom objavlja „Slovenski Narod“ poročilo iz Novega Sada, v katerem pravi: Na Petrovo in Pavlovo se je vršila tukaj ustanovna skupščina t. zv. „Nemške šolske ustanove“ za Jugoslavijo. Kakor znano, je prosvetno ministrstvo daleč preko okvirja mednarodne manjšinske konvencije poleg državnih nemških osnovnih šol dovolilo nemški narodni manjšini tudi ustanovitev zasebnega nemškega učiteljskega. Za izvedbo tega načrta je bil v okrilju Nemške kulturne zveze osnovan poseben pripravljalni odbor, ki je izvedel posebno zbirko za ustanovitev zasebnega nemškega učiteljskega. V piclem mesecu so Nemci zbrali nad 2.500.000 Din., kar je ne samo dokaz vzorne solidarnosti in žrtvovalnosti naših Nemcev, marveč tudi dokaz, da se jim v Jugoslaviji godi prav dobro. K tej pomembni vsoti je prispevala tudi Slovenija lep delež, okrog pol milijona. Pod predsedstvom bivšega narodnega poslanca dr. Štefana Krafta se je zbralo na ustanovni skupščini „Nemške šolske ustanove“ nad 1000 delegatov iz 73 krajev države. Skupščina je bila lepa manifestacija nemškega življa v Jugoslaviji, prožila pa je tudi dokaz, da se počutijo Nemci v naši državi prav zadovoljne ter da so dosegli mnogo več, kakor pa so sploh kdaj pričakovali. S skupščine so bile poslanične razne brzojavke. V vseh teh brzojavkah se zahvaljujejo za „dokazano razumevanje kulturnih stremiljenj nemške narodne manjšine“. Sklenjeno je bilo, da se določi za ustanovo za enkrat dva milijona, dočim se bo presežek zbirke, ki pa se bo še nadaljevala, uporabil za upravne stroške. Nato so se vršile volitve v kulatorij in v sosvet. — Omenjeni list pripominja k temu: Ta zadeva je popolnoma v redu. Zamajma nas le, kdaj bodo koroški Slovenci deležni enakih pravic, kakor jih uživajo Nemci v Jugoslaviji. Bila bi lepa gesta manjšinske solidarnosti, če bi se sedaj jugoslovanski Nemci pri svojih avstrijskih rojakih zavzeli za pravice koroških Slovencev in s tem tudi dejansko pokazali, da zaščita narodnih manjšin ni le krinka nemške povojne ekspanzije.

O samostojnosti Avstrije piše „Neuigkeits-Weltblatt“ sledeče zanimivosti: Znano je, da se bo haaško razsodišče izreklo o zakonitosti načrta avstro-nemške carinske zveze. Obe državi sta bili naprošeni, da imenujeta svojega zastopnika pri razsodišču v Haagu. Avstrija je v to svrhu imenovala prof. dr. Kaufmanna, ki je nemški državljani. To bo prvi slučaj v diplomatski zgodovini, da je kakšna država v vprašanju, ki se tiče njenih življenskih interesov, poverila svojo usodo v roke tujca. V slučaju Avstrije je to tem bolj nerazumljivo, ker je vendar znano, da razpolaga z velikim številom odličnih učenjakov na mednarodnopravnem polju, ki bi bili njene interese v Haagu z lahkoto branili. List piše dalje, da se je dr. Schober dal lepo ujeti od angleških in francoskih diplomatov v Zenevi in da je v tem prijateljskem razpoloženju popolnoma zavrgel misel na carinsko unijo z Nemčijo. Da bi se temu očitku izognil, se je dr. Schober poslužil zgoraj navedenega sredstva in je imenoval nemškega državljana za svojega zastopnika v Haagu. „Tiroler Volksbote“ pa protestira proti stalnemu vmešavanju nemškega poslaništva na Dunaju v vodstvo avstrijske zunanje politike. Dr. Schober bi nikdar ne bil član sedanje vlade, če bi se zanj ne bil potegnil nemški poslanik. Sicer pa da je bila vse to le maskirana igra, ker dr. Schober in nemški poslanik sta se med seboj že pobotala, ko stranka še vedela ni, če se bo sestave vlade udeležila. V inozemstvu vzbujajo taka dejstva nezaupljivost v samostojnost avstrijske politike. Sicer pa to ni nič novega in zelo slični položaji pred vojno, ko si naletel na sliko cesarja Viljama II. v vsakem avstrijskem uradu in ko se je avstrijska državna zastava zapostavljala za frankfurtarsko trobojnico.

Krščansko-socialni list o Prusih. Znano je, da je nek madžarski list pisal, da je rajhovska vlada o priliki vladne krize zahtevala, da mora ostati dr. Schober zunanji minister tudi v novi vladi. V zvezi s tem piše „Tiroler Volksbote“: Zvezni predsednik je storil žal ravno nasprotno, kar bi bila njegova dolžnost in pravica. Kot poglavar avstrijske države bi moral gospoda Prusa (dunajskega rajhovskega odpravnika) poslov dr. Clusiusa opozoriti, da smo mi v Avstriji in ne v Nemčiji, da torej g. Clusius in nemška vlada tukaj nimata nič govoriti in naj se raje brigata za svoje zadeve, ker bomo videli mi že sami, kaj nam je v korist. Kot bivši profesor bi se lahko še spominjal, da Avstrija od Prusov 200 let sem ni prejela kaj dobrega in da je bila nam Prusija v vsem in povsod samo v škodo, v vojni pa je bila naravnost naš pogin. Je, mimogrede omenjeno, nesramnost prve vrste, da se Nemčija vmešava v naše zadeve.

Na Sv. Višarjah. Romanja so kos starodavne naše tradicije. V njih je dokaza dovolj, v koliko še živi med narodom zdrava vzvišena misel, ki usmerja celotno narodno življenje in delovanje. Bolniku je treba misli iz zdravja, ljudstvu v krizi, duševni in gmotni, vsaj dan ali dva brez obupa in tožbe. Kako lepi so izgledi v bodočnost, če raste med našim ljudstvom zopet ljubezen do starih narodnih svetinj, če se narod zopet zateka v stiski k svoji Materi! Med prej in sedaj je seveda razlika ta, da so naši predniki romali peš dneve hoda, dočim mora danes vodstvo računati z našo komodnostjo in razvajenostjo. Poseben romarski vlak je vozil iz Celovca proti Žabnicam, se polnil vedno bolj, da je končno doseglo število romarjev skoroda 600. V vlakcu se je čula med vožnjo romarska pesem izprva pritaženo in potem vedno korajžnejše. V Trbižu se je romarjem pridružil novomašnik č. g. Tomaž Holmar, sin organista in cerkovnika, ki je nekoč vršil svojo službo pri Gospo sveti in biva sedaj v Žabnicah. Očetovo delo je hotel sin nadaljevati v še globljem smislu, zato je stopil kot novomašnik v službo gosposvetske in višarske Matere in na Višarjih daroval svojo prvo daritev. Takega slučaja domače tamošnje ljudstvo ne pomni, zato pa se je udeležilo praznovanja v izredno častnem številu. Že v Žabnicah je sprejela novomašnika in z njim naše romarje vrsta solarčkov z deklamacijo in domači g. župnik s pozdravom. Na Višarjah pa je prisostvovala sprejemu in sledečim slavnostim obila množica iz vseh treh držav, katerih obmejna točka je višarska božja pot. Praznovanje pa ni zadobilo svojega vzvišenega značaja samo po kraju, marveč še bolj po svoji vsebini. Bil je višarski praznik v tem svojem značaju, da je družil troje narodov v eno samo misel in prošnjo, res mednarodno in v tem svojem mednarodnem značaju tako globoko naroden. Novo doživetje je bilo za zbrano ljudstvo prva daritev novomašnikova, liturgična molitev, otroška pesem, ljudsko petje. Veseli so bili romarjev obeh dnevov in njujnih sadov, gotovo je bila vesela ljudstva in dnevov tudi višarska Mati.

Bilčovs. (Strela ubila.) Dne 1. t. m. sta šla zakonska Wrulich Jožef in Katarina iz Resnika v Rožu, kjer sta imela v najem neko posestvo, v tukajšnje gozdove nabirat borovnice. Na potu domov grede je oba zasačila nevihta s točo. Šla sta v gozdu Dobrava blizu meje med tukajšnjo in kotmirsko občino iskat zavetje pod neko visoko drevo. Z njima je bila tudi neka 16letna deklica iz Kotmare vasi, ki je stala kakih 5 korakov od imenovanih. Nepričakovano je udarila strela v drevo, pod katerim so stali, in takoj sta obležala Jožef in Katarina Wrulich na mestu mrtva. Njuna spremljevalka pa se je samo onesvestila. Čudno je bilo to, da je imela ta celo čevlje ožrane od strele. Ponesrečenca sta bila stara 25 in 27 let in zapuščata 3 otroke. Zopet slučaj, da visoka drevesa niso najboljše zavetišče pred nevihto.

Zlata poroka. Dne 28. junija sta obhajala v Podkloštru zlato poroko zakonca Nikolaj in Polona Zingler. Oba jubilarita sta doma iz Sveč, kjer posedujeta večje posestvo. Že sedem let živita pri sinu Petru, gostilničarju in mesarju v Podkloštru. G. Nikolaj Zingler je bil že nekaj zvest naročnik „Mira“ in še sedaj rad prebira naš list. Zlate poroke se je udeležilo vse mnogoštevilno sorodstvo, da izrazi svoje čestitke. Tudi mi želimo jubilaritoma še mnogo let!

Bilčovs. (Smrt.) Dne 24. junija je umrl v Celovcu Feliks Polaj, ki je bil načelnik lovske družbe sv. Helena, ki ima v najem tukajšnji ob-

činski lov. Svočas je rajni vodil tudi pisarniške posle pri hranilnem in posojilnem društvu v Celovcu. Zadnji čas je imel v najem trafiko v Jezuitski vojašnici v Celovcu. Ni se rajni nikdar sramoval svojega maternega jezika in ostal do zadnjega tudi Slovenec po prepričanju. Vsi tukajšnji posestniki so ga spoštovali, saj je on vedno rad govoril z njimi v slovenskem jeziku tudi tedaj, kadar je bil v družbi odličnih Nemcev. Naj počiva v miru!

Drobne koroške novice. Č. g. kanonik Valentin Podgorc je bil imenovan za nadzornika verouka na samostanski gimnaziji v Št. Pavlu. — V noči od 30. junija na 1. julija so neznan storilci vdrl v prostore invalidnega urada, ki se nahaja v Mohorjevi hiši. Baje so začeli z delom že zvečer in obiskali vse prostore na levi strani. Poslužili so se tudi cigaret ter brskali po miznicah. Z varilnikom so odprli blagajno in odnesli nekako 600 S. Blagajna je popolnoma neporabna. Ker so vse pisarne in hišna vrata po opravljenem delu zopet zaprli, so morali imeti ponarejene ključke. Preiskava se vrši v gotovi smeri. — Dne 27. junija so zabeležili na Koroškem 5677 podpiranih brezposelnih. Število je padlo samo za 178 oseb. — Za dobo enega leta je vzel celovško mestno gledališče v najem dosedanji ravnatelj gledališča Leo Schwarz. Občina si prihrani prispevek in dobi poleg tega še najemnino. Če se bo sedaj gledališče samo izplačalo, je bila občina slab gospodar in poleg tega še zelo radodarna. — Janez Jeraj iz Celovca in Janez Jeseničnik iz Otočca sta od februarja do aprila pokradla 7 koles. Prvi je dobil 6 mesecev, drugi pa 4 mesece strogega zapora. — Pretekli mesec je nekdo vlomil v Kramarjevo kočvo v Apačah in odnesel 12 kg prekajenega mesa in 10 klobas. — Počitnice na srednjih in ostalih mestnih šolah se pričnejo letos dne 11. julija. — Celovski peki so zvišali ceno kruha na 64 g in ga bodo sredi meseca še zvišali, ko stopi avtonomna carina v veljavo. — Šolski vodja na Strmcu je postal Adolf Gabron, v Lipici Herman Mory; učiteljem v Področčici je bil imenovan Franc Madrič, učiteljem v Tigrčah Flora Grimšič in v Št. Primožu v Podjuni Berta Höglar.

DRUŠTVENI VESTNIK

Proslava v Dobri vasi. Kot so veliki prazniki v letu, da se človek, ki je med letom imel odprte oči v svet, odpočije od večnega vrvenja in truda ter gre vase in črpa novih sil iz višjih virov, tako se pojavijo slični prazniki tudi v organizaciji. Ko mine v organizaciji dolgih šest delavnikov, treba je nedelje tudi v njej za novo poglobitev in oddih v pogledu nazaj in naprej. Zato je bila tako posrečena misel, da sta dobrolovaška posojilnica in dobrolovaško izobraževalno društvo, prva ob svoji štiridesetletnici in druga ob svojem dvajsetpetletnem jubileju, obhajali svojo skupno proslavo. V sklenjeni vrsti so zastopniki obeh korporacij poklonili svoje dosežanje delo Najvišjemu in bili deležni po mil. gospodu proštu lepih besed, polnih nove vzpodbude. Po službi božji je v sestanku, ki se je vršil v krasno ovenčanem društvenem domu, zajel društvenike z nagovorom domači govornik. Ob popoldanski prireditvi se je znašla skoraj cela naša Podjuna. K slavnostnemu razpoloženju so tudi mnogo doprinesli godbeniki iz Šmihela in pevski zbor iz Škocijana. G. Martin Wastl,

PROMESE

gradbene srečke (Baulose) izdaje 1926

Žebiranje 15. avgusta.

Cena 5 6.—

Glavni dobitek 5 150.000

J. PROKOPP

BADEN, N.-Oe., Hauptplatz Nr. 17.

vodja hranilnice, je govoril o početku in razvoju zavoda, naglasil njegov pomen v očigled težavnemu sedanjemu gospodarskemu položaju ter zaključil s prošnjo po še večji skupnosti in vztrajnem zaupanju v lastno domače delo, ki bodi most v lepša bodoča leta. Naslednja gg. govornika sta govorila iz društvene misli in o njemi rasti do danes. Baš splošni sedanji položaj zahteva v svoje izboljšanje zdravega idealizma

Circus Carl Hagenbeck

iz zverinjaka v Stellingenu

otvori radi velikanskega uspeha v Gradcu, v Celovcu, Jovaničevo žemljišče, šele v petek dne 10. julija 1931 zvečer ob 8¼ uri.

Predstave:

Petek, dne 10., sobota, dne 11., nedelja, dne 12. in ponedeljek, dne 13. julija zvečer ob 8¼. Dalje popoldanske predstave s popolnim večernim programom v soboto, dne 11., v nedeljo, dne 12. in ponedeljek, dne 13. julija ob 3½ uri. Otroci popoldne polovične cene. Dnevno (razen na dan otvoritve) od 10.—18. ure ogled živali. — Odrasli 1 S, otroci 50 g.

Predprodaja: Cirkuška blagajna, tel. 118, knjigarna Kollitsch, Celovec, Kolodvorska č. 15, tel. 392. **Ljudske cene**

111

Samo 4 dni!

in upapolnega pogleda ne samo posameznikov, marveč cele družbe. Nato se je prečital sklep društvenega odbora, ki je na svoji slavnostni seji imenoval častnim članom društvenega ustanovitelja č. g. Dolinarja, sedaj župnika pri Sv. Primožu pri Vuzenici, g. J. Lipuša, posestnika v Pribli vasi, nadalje g. J. Šiešla iz Kokja in g. Martina Wastla, posestnika v Lovankah. Zatem je pozdravil slavljence šmihelski zastopnik. V „Hlapcu Jerneju“ nam je govoril Cankar besedo, globoko in zato slovensko, pravično in zato socialno. Ne razume svet Jernejeve zahteve po pravici, zaprt vase je gluhi za tujo tožbo. Požar in smrt zaključita igro, v plamenih požara pa se nejasno slutiti nov prerod. — Tako je ustvarila proslava v svojem ljudstvu praznično misel, ki mu je dala veselja za nadaljno delo in vere v njegov uspeh še zanaprej. — Društveni odbor izreka govornikom, pevcem, godbenemu odseku, igralcem, posojilničarjem, dobrolovaškim dekletom in končno vsem posetnikom za njihovo požrtvovalnost iskreno zahvalo!

Šmihelčani z igro „V krvi“ v Glinjah. Našo slutnjo, da vrši Podjuna Matjažev poslanstvo v Rožu, je potrdilo gostovanje šmihelskih društvenikov pri Cingelcu v Glinjah na praznik apostolov prvakov. To v jedru zdravo podjunsko ljudstvo ima nam Rožanom še marsikaj povedati. To misel je potrdil tudi številni odziv bližnje in daljne okolice. Poleg domačinov so se gostovanja udeležili vrli Selani izpod Košute, Šmarječani, pevci iz Kotmare vasi in kvartet iz Radiš, ki so doprinesli svoje k lepemu uspehu. Po pozdravu šmihelskega predsednika je govoril tovariš Lovro o potrebi idealne mladine, ki naj išče vzvišenih misli in preizkusi njihovo moč v življenju. Po govoru nam je zapela Šmihelčanka Ženjico; njenega korajžnega nastopa in lepega predvajanja smo bili kar veseli in Rožanke bi se od svoje tovarišice marsikaj še lahko pričule. Igro „V krvi“ pa so Šmihelčani menda nalašč izbrali za rožansko ljudstvo, ker so jo predvajali s takim zanosom. Ugajali so nam posebno „Foršnar“ s svojo razločno besedo — nekateri igralci so bili za veliko dvorano morda pretihli in prehitri v besedi — „Foršnarca“ v svoji lepi kretnji in posebej še „Burgica“. Splošnega lepega uspeha mali nedostatki predstave, katere zapaziti je dano ravno Rožanom, niso motili. In je dejal ob koncu prireditve šmihelski predsednik „Na svidenje“ in enako mu danes še mi odzdravljamo. Hanzej.

GOSPODARSKI VESTNIK

Nekateri gospodarski ukrepi. Da ne nastopi brezpravno stanje, se je trgovinska pogodba z Jugoslavijo podaljšala do 15. t. m. Do tedaj pa mora biti sklenjena nova trgovinska pogodba.

— Da se zavaruje domači pridelek žita, je vlada zvišala carino od 2 na 10 zlatih kron za 100 kg uvoženega žita. Carina za moko se je zvišala na 23,50 zlatih kron. Vsled tega bo poskočila cena pšenice in rži na 30 do 35 S za 100 kg, moka pa na 60 S 100 kg. Za trenutne zaloge tujega žita in moke se je vpeljala prehodna carina od 2,50—6 S za 100 kg. Zaloge je treba prijaviti finančni oblasti. — Carinska pogodba z Madžarsko je bila podpisana te dni. Za uvoz in izvoz poljskih pridelkov se ustanovi posebna pisarna, ki bo preskrbovala z državno pomočjo kredite izvoznicarjem. — Jugoslavija je uvedla monopol za uvoz in izvoz pšenice, rži in pšenične moke. Izvoz in uvoz bodo oskrbovale izvozne družbe. Ta ukrep je bil potreben zaradi znatnih razlik med cenami v Jugoslaviji in cenami v tujini, da onemogoča izpreminjanje cen v mednarodnem prometu. Izvozne družbe bodo kupovale pšenico od kmetov po najmanj 160 Din., ali kg po 20 g. Pri nas bo žito dosti dražje.

Celovski trg. Žito; pšenica 24—26, rž 25 do 27, ječmen 22—24, oves 24—26, ajda 30—40, koruza 20—24 g za kg; sladko seno 10, kisle 7, slama 7—8 g kg; grah 1,40, leča 1,60 S, fižol 70, krompir 40—50 g, goveja mast 6, sirovo maslo 5—6, prekajena slanina 4, sirova slanina 2,60, zaseka 2,80—3, smetana 2,40—4 S, mleko 44 g. Živina: voli 1—1,30, plemenske krave 1,10 do 1,30, pitane krave 0,60—0,90, telice 0,90—1,10, pitani prašiči 1,10—1,30, plemenski prašiči 1,20 do 1,40 S za kg žive teže. Težki konji 600 do 900, lahki konji 200—400 S komad.

Borza. Dunaj, dne 6. julija 1931. Dinar 12,53; nemška marka 168,56; pengö 123,84; angl. fund 34,56; špan. pesetas 67,80; lira 37,19; dolar 708,75; švic. frank 137,47; franc. frank 27,80; čehoslov. krona 21,02; zloty 79,47 šilincov za 100 komadov.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Schulverein „Südmark“ je imel lani 594.834 S dohodkov in 601.983 S izdatkov. Majska zbirka je dala 186.944 S, loterija 52.351 S in razna podjetja 37.460 S. — Cena kruha se je zvišala na Dunaju od 70 na 74 g, poleg tega pa še znižala teža od 121 na 119 dkg. To je povzročilo zvišanje carine na moko in žito. — Nad Kaprunsko dolino pri Zell am See je razsejala strašna huda ura. Lilo je kakor iz škafa in domač krotek gorski potok se je razvil v hudournik, ki je naselbino Kaprun skoro popolnoma uničil. Vas je kakor blokirana, hiše so pogreznjene v globoko močvirje. — Na arlberškem prelazu se je prevrnil avtobus s 13 potniki na nekem ovinku 25 metrov globoko v brezno. Deset oseb je bilo težko ranjenih. —

Nemčija: Narodni socijalisti so bombardirali dne 30. junija ameriško poslaništvo v Berlinu in razbili vrata in okna. Šest oseb je bilo aretiranih. — Düsseldorfskemu večkratnemu morilcu Kürtenu so 3. t. m. odsekali glavo. — Amerika: Ameriška letalca Post in Gatty sta obletela zemljo v 8 dneh 15 urah. — Newyorška policija je te dni odpeljala na visoko morje 30 ton orožja, ki ga je lani zaplenila tihotapcem. Med orožjem so se nahajale strojnice, bombe in granate. — V Ameriki je doseglo število smrtnih slučajev vsled vročine 766. Veliko konj je poginilo. Fordove tovarne so morale zapreti svoj obrat, ker so delavci neprestano obolevali. — Dne 29. junija je prišlo do krvavih spopadov v Solunu, kjer vlada še dalj časa veliko nasprotje med grškimi nacionalisti in Židi. Po zasebnih vesteh je bilo pri spopadu 10 ljudi ubitih, 15 pa hudo ranjenih. Nacionalisti so zažgali židovski del mesta ter onemogočili gašenje, tako da je zgorelo okrog 200 hiš. Ves židovski del mesta je uničen. Nad mestom je proglašeno obredno stanje. — Ob priliki evharističnega kongresa v Schaulenu v Litvi se je pripetila huda nesreča. Neka verskoblazna ženska je začela v cerkvi na ves glas kričati: „Cerkev se podira!“ nakar je nastala grozotna panika pri izhodih. V gneči je bilo 20 žensk in otrok pohenjenih, nad 50 pa hudo ranjenih. — Pariška zbornica je sprejela predlog, po katerem se bodo glasovanja v zbornici v bodoče vršila s pomočjo elektrike. — Na zagrebških visokih šolah je bilo preteklo šolsko leto vpisanih nad 5000 slušateljev. Srednje šole je obiskovalo nad 6000 dijakov.

4. božja zapoved: Spoštuj očeta in mater! Spoštuj tudi jezik, zemljo in dom, ki si ga prejel od očeta in matere!

Kranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Brevaljah,

Mežiška dolina, Jugoslavija

se priporoča vsem,

ki imajo trgovske zveze z Jugoslavijo, za usakovrstne denarne transakcije.

Denar se tudi lahko varno naloži pod ugodnimi obrestmi.

Uradije se vsak delavnik. Na vprašanja se odgovarja brezplačno.

103

VABILO.

IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO V GLOBASNICI ponovi

v nedeljo, dne 12. julija t. l. ob 3. uri pri Šoštarju igro

„DIVJI LOVEC“

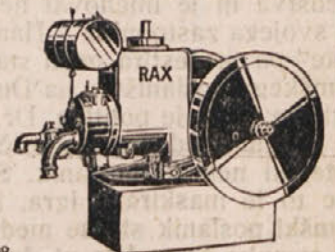
112 Vse od blizu in daleč vabi ODBOR.

VINCENC KRENOS

izprašani podkovni in kovaški mojster za vozove, trgovanje s stroji,

LOGA VAS, POŠTA VELDEN AM WÖRTHERSEE

Prodaja najbolj znanih bencinskih motorjev „Rax“ po originalnih tovarniških cenah. Strokovni nasveti in pojasnila zastoj.

108

Inserirajte v Koroškem Slovencu!